

Lesarabrøv

Hvør sveik?!

Ein viðmerking til valúrslit Javnaðarflokksins hin 7. juli 1994

Nú grætur javnaðarflokkurin síni seltu tár eftir valósigurin 7. juli. Roynst verður at plásara á-byrgdina fyri ósigrinum. Breið semja tykist vera um, at fakfelagsráslan hevur stungið flokkin í ryggin við at stovna og styðja verkamannafylkingina. Eingin javnaðarpolitikari tykist vilja víðarkenna sær fólksins dóttur, hóast teir allir sum ein, nú eftir brotingarnar eystanfyri, leggja herðslu á at nevna seg sosialdemokratir.

Javnaðarflokkurin varð vrakaður av veljarinum 7. juli tess vegna at flokkurin, sum í 1990 varð valdur á ting sum borganin fyri frambrúð og vælstad í Føroyum, fullkomiliga hevur spælt falitt, tá tað hevur snúð seg um greið sjónarmið um, og greiðar støður til teir samfelagsligu spurningarnar, sum nú hava tikið seg upp. Javnaðarflokkurin lovaði í 1990 »Gongd á aftur samfelagið« og »Arbeiði til allar hendur« áðrenn føroyingar yvirhøvur høvdu fingið hómung av, hvat niðurgongd og arbeiðsloysi vildu siga. Tað vita føroyingar nú!

Javnaðarflokkurin visti longu í 1990 væl hvønn veg tað bar. Men hví fæddi hann ikki valstríð út frá realitetinum, í staðin fyri at tveita fólki torvmóð í eyguni? Svárið er helst tað einfalda, at lyftir um gull og

grønar skógir altíð hava givið fleiri atkvøður enn ávaringar og formaningar. Og sannast má, at populistiskt anlagda valstríð javnaðarflokksins í 1990 gav bonus. 10 sessir fløgtinum!

Nú skuldi verið lagamanni at fært út í lívið, um ikki annað, so bara nokur av teimum lyftum, sum flokkurin hevði givið veljarinum undan valinum. Men hetta bar ikki til, og tað má javnaðarflokkurin hava vitað alla tíðina. Tí tey, sum myndaðu javnaðarflokkinn úteftir, er alt fólk, sum skuldu duga at skilt tey tyðulugu tekin um niðurgangstíðir, sum gjørdur vart við seg longu langt áðrenn valíð 1990. Tað er hetta vit hava politikarar til!

Roknast má við, at stórir partar av borgarunum í einum samfelag av einhøvri órøk antin ikki eru fæddi fyri ella ikki hava møguleika til at seta seg inn í samfelagsviðurskiftini á slíkan hátt, at teir eru duga at spáa um samfelagsligu og búskaparligu framgongdina. Veljarin noyðist tí at lita á tað, sum valevni siga uppundir eitt val, tá stóða skal takast til, hvørjum krossurin skal latast. Her var tað javnaðarflokkurin sveik í 1990, og revsingina fyri sviðkið fekk hann 7. juli 1994.

Eg havi áður fært fram, at tann føroyski veljarin tykist

ikki hava skilt spælireglurnar í tí demokratiska samfelagnum – at hann ikki hevur skilt, at hann við atkvøðu síni er við til at mynda framtíð samfelagsins. Nú bendir nógv á, at vend er við at koma í hesum viðvíkjandi. Tað haldi eg, at valúrslit javnaðarflokksins 7. juli 1994 er ein greið ábending um.

Javnaðarflokkurin hevur verið so upptikin av at tekkjast øllum fyri einhvønn prís, at endamálið og hugsjónin fyrilangari tíð síðani eru niðurpakkað og sett upp á ovasta loft. Hvør skuldi í grundini trúð, at javnaðarflokkurin og Óli Breckmann mistu pippið samstundis, og av somu orsök, nevniliga kontrarevolútionunum eystanfyri? Óli Breckmann tagnaði, tí nú var einki kommunistaskrímsl longur. Tann reaktiónin er skjilandi. Javnaðarflokkurin er bangin fyri at bliva identifiseraður við eina falna ideologi og tí smakkaði orðið »socialistur« ikki longur so væl. Hendan reaktiónin tykist mær minni skilgig, tí eg dugi illa at parallelisera tey nú farnu systemini eystanfyri við stevnu javnaðarflokksins. Men mín sjel um tað ikki her gjørdust útleigingar Óla Breckmanns, sum javnaðarflokkurin tók til sín. So kann spyrjast: Tá flokkurin ikki eingang kann halda fast við og føra fram mest

grundleggjandi hugsjónir sínar, hvussu kann hann so yvirhøvur megna at føra politikk?

Hvussu er t.d. við ríkisfelagsskapinum? Jú, javnaðarflokkurin vil í allar posar eftir atkvøðum. Í Sjálfstýrisposan, í Sambandsposan og í Tjóðveldisposan, men hov, nei, nei, ikki í loysingarposan og nei, nei, heldur ikki í samræðisposan, men onkunaðni soleiðis mitt ímillum so eingin kann siga heilt hvat flokkurin heldur. Í staðin verður veljarin hildin í fyrri gjøldur. Men kærur javnaðarfólk, nú er spælið liðugt. Nú vilja fólk hava greiðar linjur og tí stovna tey Frælsisfylkingar. Verkamannafylkingar, Socialistiskar Loysingarflokkar v.m., tí javnaðarflokkurin vísti seg at vera ein bloyta tá umráddi at bera sjónarmið og hugsjónir, sum krevja breiðan rygg.

Nú er bert eftir at sana, at Føroya Javnaðarflokkur liggur, sum hann sjálur hevur reitt. Javnaðarflokkurin hevur, tá tað hevur snúð seg um politiska umboðan, havt sama politikk, sum koyrdi føroysku fiskivinnuna á heysin, nevniliga »nøgd fram um góðsku«, og úrslitið svitaðist ikki!

Hoyvík 15.07.1994
Jóanes N. Dalsgaard

Valorrusta - tap og sigur

Eftir valið kunnu vit seta okkum niður og siga, at fólksins vilji er vístur, men hvat er fólksins vilji kann eisini verða spurt. Eitt vælferðarsamfelag vilja vit hava, men so er tað hvussu hetta vælferðarsamfelag skal siggja út. Skal tað vera so, at tann arbeiðsleysi skal vera betri fyri enn tann, sum arbeiðir, ella skulu vit hava eitt samfelag, har øll eru líka. Eftir míni meining er tað ivasamt um tað kann lata seg gera, (hóast tó) at tey, sum arbeiða skulu halda lív í teimum, sum ikki arbeiða. Hvát er so betri, at hava arbeiði og gjalda hvørjum sítt, um tað knýpir, ella einki arbeiði hava og siga: eg havi einki arbeiði, so tit, sum arbeiða, mugu gjalda. Har er bert hugburðurin um at svara hvørjum sítt, sum skilur.

Tað vóru nógv, sum vendu javnaðarflokkinum bakið til hetta val, men vit vilja hava danskar tilstandir á almannaøkkinum í Føroyum, teir, sum

danski javnaðarflokkurin hevur sína stóru eru av.

Tey, sum arbeiða, halda lív í bankum og sparikassum. Hvør er takkarlønir? Tað er ikki neyðugt hjá mær at spyrja, tað veit ein og hør.

Nú er nógv skrivað um sjálvransakan av javnaðarflokkinum. O.K., tað kann ein og hvør gera av, men er tað ikki okkara eigna skyld, tí hvør møtti upp á fundum, sum vórðu hildnir? Tað vóru tey sokallaðu vælbyrgaðu, akademikarar og líknandi. Tann vanligi veljarin tók ikki lut og var ov litíð áhugður í hvat gekk fyri seg. Fyri síðan bert at grenja aftan á! Eg var sjálur ein av teimum.

Men nú er so valt og vóni eg, at vit fáa eina samgongu upp at standa, sum kann verða í frama fyri Føroya fólk. Hvussu so flokkarnir eita er fyri so vítt líka mikið. Men hvussu vit skulu fáa eina breiða samgongu, næstan ópolitiska við so mongum flokkum uttan

politikk, tað er mær ein gáta. Hvussu kann verkamannafylkingin føra sambands- og fólka-flokkspolitikk, og hvussu kunnu samband og fólkaflokkur føra verkamannapolitikk? Eg spyrji bara. Hvussu kann ein kristiligur flokkur føra politikk á einum ókristiligum grundarlagi, og hvussu kann ein miðflokkur ganga so beint eftir miðjuni uttan at fáa eitt slingur antin til høgru ella vinstur, serliga tá hugsað verður um, at hann eisini er (sigur seg vera) kristiligan, og gótan er smøl?

Tað eru nógv, sum seta sítt áliti á verkamannafylkingina. Men tey eru bert try, og koma tey í andstöðu, hvat so? Hvát skulu tey gera, tað sama sum allar andstöður, eg veit um, nevniliga: seta eitt uppskot fram fyri og annað eftir, sum einki verður samtykt? Hvat er tá vunnið?

Nógv vóru tey, sum settu sítt áliti á ein sakførara, hvørs skili gongur út uppá at gera lygn til

sannleika, og sannleika til lygn.

Eg eri av tí samfæring, at einasti møguleiki at fáa eina breiða samgongu (sum tykist so altavgerandi) er, at tann, sum ikki kemur í samgongu, fer til hús og fær onga løn. So høvdu vit helst havt eina samgongu av øllum flokkum, tí tað var helst ov nógv mist.

Eg skal lata Óla Jacobsen og aðrar góðar menn so sum tann føroyska bispin fáa frið á hesum sinni, men tað verður ikki leingi afturat, um ikki okkurt hendir í tí málinum. Teir vita helst hvat eg hugsi um, men er tað tað mynstrið, vit kunnu vænta okkum, so er glorían løtt at pussa, og krossurin lættari at bera.

Við vón um vend í samfelagnum til tað betra.

Óli Djurhuus,
Turiðargøta 15, Tórshavn

Deyvafelag Føroya

Skrivstovan í Deyvahúsinum »Effata«, Íslendavegur 10 B, Tórshavn, er opin hvønn dag kl. 9-11. Telefon/telefax 17597 og telefax 41992, skrivitefon tlf. 0123 og blíð um 16929 ella 41792.

Eliaskirkjan, Vesterbrotorv 49

Moti er hvørt leygarkvöld kl. 19.00. Bussarnir 6, 16, 28 og 41 stobga nærlindis. Nærri fæst at vita á tlf. 031-242268 ella 031-578999.

HÖVUÐSVINNINGUR

KRUPS mixari
(3 mix 4000 electronic)

frá handlinum við nógvu húsarhaldstólunum

DULAMENN
Dr. Jakobsensgøta 19
100 Tórshavn
Tlf. 19496

HÖVUÐSVINNINGUR

Danmarkarferð aftur og fram

sjálvandi við Atlantic Airways
380 Sørvágur - Tlf. 33344

HÖVUÐSVINNINGUR

Vinn tit eina STÓRA FØROYSKA BÓKASAVN
Allar hesar bókurnar og mangar afturat

– Stórt sæð alt tað nógv, undangongu-fyrirlekan innan føroyska bókavirkis. Bókagarður, hevur givið út – harimillum allar VAÐARNAR og mongu veruliga føroysku stórværir, i.d. eftir Heðin Bru, Martin Joensen, William Heinesen og mangt, mangt annað – harimillum frægar heimabókurnar eins og stórfingru listabókurnar, eitt nú Samal Joensen Mikines og Kirkjubestólarnar

Allan henda stóra bókagávupakka
Bókagarður
Bókindargøta 8 - Tórshavn - Tlf. 11110

HÖVUÐSVINNINGUR

DEKKSKIFT
Vetrar- ella summerdekk til persónbil v/ áseting

DEKKSØLAN á SELATRAÐ
497 Selatrað - Tlf. 48195 - 86195

HÖVUÐSVINNINGUR

Í fótafari Meistarans Ísraels-ferð
við **Faroe Travel pf**
ELTVAL7N3
Atlantic Airways

Ferðist í heilar 10 dagar í fótafari Meistarans í Heilaga landinum og vitja og uppliv øll tey søguligu støðini.

Faroe Travel pf
Staravegur 7 - 100 Tórshavn - Tlf. 12600
ELTVAL7N3
Atlantic Airways
380 Sørvágur - Tlf. 33344